

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2022

Myrto Kourou
1925 - 2021

Ε. ΞΕΝΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

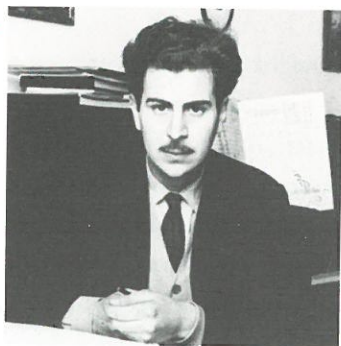

Μίκης Θεοδωράκης (1925 – 2021)

Ο Μίκης Θεοδωράκης γεννήθηκε το έτος 1925 στη Χίο.

Ο πατέρας του, Γιώργης Θεοδωράκης, ήταν από το Γαλατά Χανίων και η μητέρα του, Ασπασία Πουλάκη, ήταν από τον Τσεσμέ της Μικράς Ασίας. Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας, λόγω των συχνών μεταθέσεων του πατέρα του, ο οποίος ήταν δημόσιος υπάλληλος. Σε ηλικία δώδεκα (12) ετών ξεκίνησε τα πρώτα του μαθήματα μουσικής στο Ωδείο Πατρών, ενώ μόλις σε ηλικία δεκαεπτά (17) ετών δίνει την πρώτη του συναυλία στην Τρίπολη, παρουσιάζοντας το έργο του «Κασσιανή». Την ίδια περίοδο παίρνει μέρος στην αντίσταση κατά των Ιταλών. Μάλιστα, στην διαδήλωση της 25ης Μαρτίου του 1943 και σε ηλικία δέκα οκτώ (18) ετών συλλαμβάνεται από τους Ιταλούς και βασανίζεται. Παρ' όλα αυτά, καταφέρνει να διαφύγει στην Αθήνα. Στην Αθήνα γίνεται μέλος του ΚΚΕ και του ΕΛΑΣ και συγχρόνως σπουδάζει στο Ωδείο Αθηνών.

Κατά την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου και μετά τα Δεκεμβριανά συλλαμβάνεται περισσότερες από μία φορές και στέλνεται εξόριστος στην Ικαρία και στην Μακρόνησο, όπου και βασανίζεται μέχρι παραλύσεως. Στα τέλη του 1949 και κατόπιν παρεμβάσεων του πατέρα του και του θείου του, ανώτερων κρατικών υπαλλήλων, απολύεται από την Μακρόνησο και στέλνεται στα Χανιά για να αναρρώσει. Λίγο καιρό αργότερα επιστρέφει στην Αθήνα, αποφοιτά από το Ωδείο Αθηνών και ολοκληρώνει την στρατιωτική του θητεία. Το έτος 1953 νυμφεύεται τη γιατρό Μυρτώ Αλτινόγλου, με την οποία απέκτησε δύο παιδιά. Κατά το έτος 1954, μετακομίζει στο Παρίσι, όπου και σπουδάζει μουσική ανάλυση

και διεύθυνση ορχήστρας και παράλληλα συνθέτει μουσική για μπαλέτο και για τον κινηματογράφο, αλλά και πολλά έργα συμφωνικής μουσικής και μουσικής δωματίου.

Κατά το έτος 1960 επιστρέφει στην Αθήνα. Τον Σεπτέμβριο του 1960 ηχογραφείται για πρώτη φορά ο «Επιτάφιος» του Γιάννη Ρίτσου, ενώ παράλληλα συνθέτει το «Άξιον Εστί» του Οδυσσέα Ελύτη, η πρώτη παρουσίαση του οποίου έγινε στα τέλη του έτους 1964. Την ίδια περίοδο συνθέτει δεκάδες τραγούδια, ιδρύει τη μικρή Συμφωνική Ορχήστρα Αθηνών και δίνει πολλές συναυλίες. Μετά τον θάνατο του Γρηγόρη Λαμπράκη και την ίδρυση της «Νεολαίας Λαμπράκη», εκλέγεται Πρόεδρος αυτής ενώ στις εκλογές του έτους 1964 εκλέγεται βουλευτής της ΕΔΑ στην Β΄ Πειραιώς. Την ίδια περίοδο αποκτά διεθνή αναγνώριση, καθώς συνέθεσε την μουσική για την ταινία «Ζορμπάς» του Μιχάλη Κακογιάννη.

Κατά το χρόνο της Δικτατορίας που ακολουθούν, συλλαμβάνεται και φυλακίζεται στις φυλακές Αβέρωφ, εκτοπίζεται, μαζί με την οικογένειά του, στην Αρκαδία και εν τέλει φυλακίζεται στις φυλακές του Ωροπού, όπου η υγεία του κινδυνεύει σοβαρά. Τα γεγονότα αυτά ξεσκώνουν θύελλα αντιδράσεων στο εξωτερικό και εν τέλει υπό το βάρος αυτής της πίεσης, αποφυλακίζεται και ταξιδεύει με μουσική πτήση για το Παρίσι κατά το έτος 1970, όπου και νοσηλεύεται. Στο εξωτερικό ηχογραφεί τραγούδια, συμμετέχει σε ελληνόφωνα προγράμματα της

Deutsche Welle, δίνει πάνω από χίλιες συναυλίες και ζητά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Ελλάδα. Στα χρόνια που ακολουθούν ταξιδεύει στην Χιλή και στο Ισραήλ, γνωρίζει σπουδαίες προσωπικότητες της εποχής, όπως ο Γασέρ Αραφάτ, ο Τίτο, ο Φρανσουά Μιτεράν κ.α. και γίνεται σύμβολο της αντίστασης κατά της Χούντας.

Μετά την πτώση της Δικτατορίας το έτος 1974, επιστρέφει στην Ελλάδα. Δίνει συναυλίες και ασχολείται με τα κοινά. Εκλέγεται βουλευτής

και Υπουργός Επικρατείας, θέσεις από τις οποίες στην συνέχεια παραιτείται. Στα επόμενα χρόνια, δίνει συναυλίες σε όλη την Ευρώπη, τριάντα έξι εκ των οποίων έγιναν υπό την αιγίδα της Διεθνούς Αμνηστίας, συμμετέχει σε συνέδρια για την ειρήνη, και αγωνίζεται για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλο τον κόσμο, ταξιδεύοντας στην Τουρκία, στην Γερμανία, στην Αλβανία, στην Αλγερία, στην Αίγυπτο, στην Τύνιδα, στο Λίβανο κ.α. Τον Μάρτιο του έτους 1997 δίνει την τελευταία του συναυλία στο Σπίτι των Πολιτισμών του Κόσμου στο Βερολίνο. Έκτοτε, και λόγω προβλημάτων υγείας, αποσύρεται και ασχολείται με την ανάγνωση, την συγγραφή, την δημοσίευση παρτιτούρων και κειμένων για τον πολιτισμό και την πολιτική. Έφυγε από τη ζωή στις 2 Σεπτεμβρίου του έτους 2021, και ενταφιάστηκε στο Γαλατά Χανίων, τόπο καταγωγής του πατέρα του.

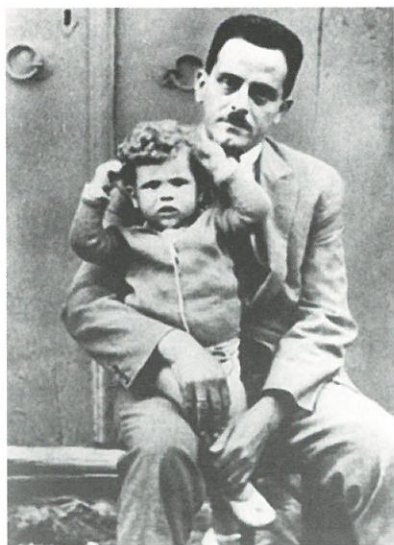
Στην πολύχρονη καριέρα του έγραψε όλα τα είδη μουσικής, ενώ πλούσιο είναι και το συγγραφικό του έργο, το οποίο έχει μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες, αλλά και οι συλλογές ποιημάτων, τις οποίες μελοποίησε ο ίδιος.

Ο Μίκης Θεοδωράκης έχει τιμηθεί με το Βραβείο του Φεστιβάλ της Μόσχας από τον Schostakovitch για το έργο του, Suite No 1 για πιάνο και ορχήστρα, με το Διεθνές Βραβείο Λένιν για την Ειρήνη, με το Βραβείο Ειρήνης και Φιλίας Σοράνο, με το Διεθνές Βραβείο Άγιος Ανδρέας ο Πρώτος της Ρωσίας και το έμβλημα του Μεγάλου Αξιωματούχου του Τάγματος της Τιμής από το Λουξεμβούργο, με το Διεθνές Βραβείο Μουσικής της Ουνέσκο, με το βραβείο Έριχ Βόλφγκανγκ Κόρνγκκολντ, ενώ κέρδισε βραβείο Δια βίου κατορθώματος, μέρος των Παγκόσμιων Βραβείων Σάουντρακ της Γάνδης κ.α.

Σαν ένα τελευταίο ακόρντο

Της Νίκης (Κουκουνάκη) Τρουλλινού

Το σύνθημα ήταν, “πάω το παιδί βόλτα”, και μιλάει ο πατέρας. Το παρασύνθημα, “θα το φας το κεφάλι σου”, και μιλάει η μητέρα. Στη μέση το μικρό κορίτσι. Η ιστορία πρέπει να άρχισε όταν ήμουν μόλις πέντε χρόνων, και το μάθημα το έμαθα αμέσως απέξω κι ανακατωτά: έχωνα τα χεράκι στη χούφτα του πατέρα και, τριαλαρί, τριαλαρό, πηγαίναμε στις συγκεντρώσεις της ΕΔΑ. Εκεί στη γενέθλια πόλη, τα Χανιά. Παίρναμε το στενό δρόμο για να βγούμε στην οδό Δασκαλογιάννη, στάση στο περίπτερο για τοιγάρα του πατέρα, για καλησπέρισμα στο καφενείο της γωνίας πριν τα Ποδηλατάδικα. Ακολουθούσαμε το δρόμο σύρριζα του Πρώτου Γυμνασίου Αρρένων και στρίβαμε προς την αγορά, μπροστά από το εργοστάσιο του Μαλινάκη, το παλιό Χασεκί Αχμέτ Αγά τζαμί. Από την Αγορά ο κεντρικός δρόμος οδηγούσε στην πλατεία των Νέων Καταστημάτων. Στο πλάι τα δημόσια ουρητήρια με την παράξενη γυναίκα που καθάριζε βρίζοντας τους άνδρες, ο γιος της ο Τοτής, ο σαλός της μικρής μας πόλης. Δίπλα οι ρεκλάμες των κινηματογράφων. Ένας άλλος κινηματογράφος σήμερα, κόσμος ολόκληρος, απέραντος κόσμος στα μάτια ενός παιδιού, κι εγώ η ηρωίδα. Και το καλύτερο; δεν είμαστε μόνοι. Άνθρωποι ξετρυπώνουν από τους παράπλευρους δρόμους, κόσμος με τα καθαρά του ρούχα σα να πηγαίνει σε γιορτή, χαμόγελα χάρω δεν πέφτουν. Κλείνω τα μάτια, πάνω από εξήντα χρόνια μετά, και ξέρω καλά σε ποιο τετράγωνο, σε ποιο οικοδόμημα, σε ποιο μπαλκόνι ήταν ανεβασμένοι οι κήρυκες.

Φοβόμουν. Κι αν χάσω τον πατέρα μέσα σε τόσο πλήθος; Δεν μου 'φτανε το χέρι, τραβούσα τώρα και το πανταλόνι του - το κεφάλι με το φιόγκο της μπέρας κολλημένο στο μακρύ του Πόδι. Ίσως εκείνο που έκοψε η αρρώστια μετά. Κι όπως σε όλα τα ωραία παραμύθια, τα χέρια του με άρπαξαν και με σήκωσαν ψηλά. Τώρα όλα τα βλέπω. Κι ο φόβος φοβήθηκε και πέταξε πουλί γοργόφτερο. Οι ομιλητές παράξενοι, ο ένας κοντούλης, ή γινόταν ακόμα πιο κοντός στα μάτια όλων μας από το γίγαντα που δίπλα του στεκόταν; Ο ένας άκουγε σε όνομα όλο λιακάδα, τσος ήλιος, βρε παιδί μου, μαζεμένος, δικός του όλος, κι ο άλλος, ο γιγαντώσωμος άνοιγε τα χέρια του, ατέλειωτα χέρια, δικός μας αυτός, λένε τριγύρω, από τον κάτω Γαλατά.

Όταν τα χειροκροτήματα έλαβαν την εκδίκησή τους κι οι χωροφύλακες έστρεψαν τη πλάτη, πήραμε πίσω μπρος το δρόμο, κι ο πατέρας φαίνεται σαν να πετάει, η ευφορία στο σώμα του μετατρέπεται σε μεγάλα, θαρρετά βήματα. Εκείνες τις εκλογές του 1958, με αφήσανε ξύπνια ως αργά. Το ραδιόφωνο στην κορφή της σκάλας έπαιζε, μιλούσε, αράδιαζε αριθμούς. Είχε ένα μάτι μεγάλο. Πάνω σε αδρό με ρόμβους μπεζ ύφασμα, φώτιζε, πλάταινε και στένευε σαν χείμαρρος πράσινος, γλάρωσαν τα μάτια μου, με παίρνει ο ύπνος.

Ήρθαν χρόνια όμορφα και χρόνια δύσκολα, τον ψηλό άντρα από πίσω, σαν το μικρό που δεν ξεκόβει από την παραμάνά του: η πρώτη συναυλία του εντεκάχρονου κοριτσιού, Απόλλων Χανίων, οδός Αποκορώνου, 1964, το πρώτο σκασιαρχείο για μπάνιο στον Κάτω Γαλατά, ο σκαρabaίος του Φοίβου με την Μαριώ και τη Μάρω (ο Φοίβος ήταν φυλακή) και η άνω τελεία στο "Περιγιάλι" του Σεφέρη, Αθήνα, Νομική, ο Μανώλης Φρ. περιφρούρηση στο Μεγάλο Αμφιθέατρο της Σόλωνος και μάθημα

μουσικής, “Αλικαρνασσός Παρθένι, Ωρωπός, Κορυδαλλός” γήπεδο Καραϊσκάκη, να δεις που θα τον αλλάξουμε τον κόσμο, βλέπεις, Νίκη, δεν υπολογίσαμε καλά το κομμένο καλώδιο. Μόσχα, Λέσχη πολιτικών προσφύγων, Σαπουνόβα7, “φεγγάρι, μάγια μου ‘κανες και περπατώ στα ξένα”, και δώστου του οι ζωές μας να κυλούν από χαρά σε πόνο και πάλι πίσω, σκέψου το πιο απίθανο: Γυροφέρνουμε στην αμερικάνικη Δυτική Ακτή και το παιδί μου ουρλιάζει μπροστά στο βιβλιοπωλείο, ω, ναι ακόμα και αυτό μας συνέβη, τα πχειά δυνατά, “η Κατερίνα και η Ζωή, τ” Αντιγονάκι κι η Ζηνοβία...” και... και... ώρες πολλές για να τα πούμε.

Διέσχισες τον Σουδιανό δρόμο για τον Γαλατά, εκατοντάδες χιλιάδες κορίτσια και αγόρια σε όλον τον κόσμο σε συνόδευσαν, κερδισμένες ζωές, Μίκη, κερδισμένες οι ζωές μας, φρόντισες άλλωστε να κρατήσεις την τελευταία κουβέντα δικιά σου... γιατί τίποτα δεν πάει χαμένο... Και τούτο εστί το τελευταίο ακόρντο.

Οι φωτογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν για το αφιέρωμα πάρθηκαν από: mikistheodorakis.gr, Photo Getty Images/ Ideal Image, AP Images

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ